

**Τα Ν.Π.Δ.Δ. της Τ.Α.**







**Τ**α Ν.Π.Δ.Δ. αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι της Τ.Α. Συνολικά ανέρχονται σε περίπου 3.200 και απασχολούν περισσότερους από 16.000 εργαζόμενους.

Η συμβολή τους στην παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών και κυρίως αυτών που σχετίζονται με την κοινωνική αλληλεγγύη και τον πολιτισμό είναι πολύ σημαντική.

Τα προβλήματα που εντοπίζονται στα Ν.Π.Δ.Δ. της Τ.Α. είναι πολλά. Έχουν να κάνουν με την οργάνωση τους, τη διάρθρωση των εσόδων και δαπανών τους, αλλά και την εκκαθάριση του μητρώου τους, αφού ένας πολύ μεγάλος αριθμός Ν.Π.Δ.Δ. της Τ.Α. είναι ανενεργός.

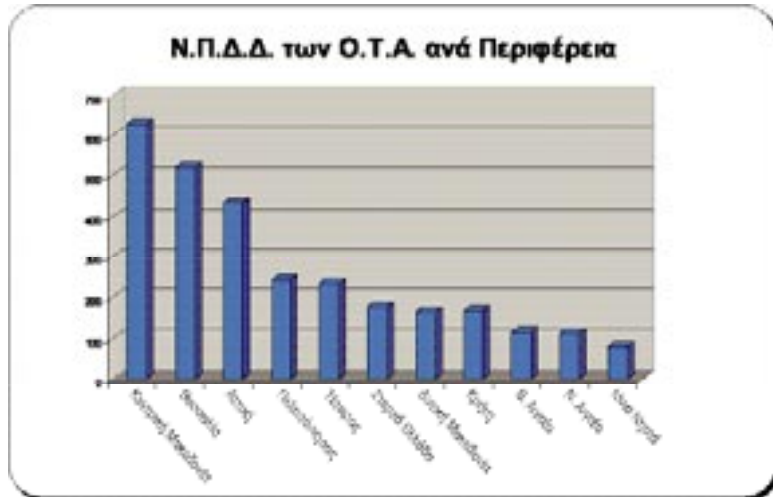
Η Π.Ε.Τ.Α. έχει προχωρήσει στην αποτύπωση της κατάστασης στα Ν.Π.Δ.Δ. της Τ.Α.

Η παρουσίαση που ακολουθεί έχει στηριχθεί σε αυτή την έρευνα.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλονται στον κ. Χάρη Σταματάκη, στελέχους της Π.Ε.Τ.Α., για τη σημαντική του βοήθεια.



Σε κάθε Ο.Τ.Α. αναλογούν κατά μέσο όρο 3 Ν.Π.Δ.Δ.



Όπως προκύπτει από το παραπάνω γράφημα ο αριθμός των Ν.Π.Δ.Δ. της Τ.Α. δεν ακολουθεί την πληθυσμιακή κατανομή. Η Κεντρική Μακεδονία διαθέτει 630 Ν.Π.Δ.Δ., η Θεσσαλία 519, ενώ η Αττική 435.

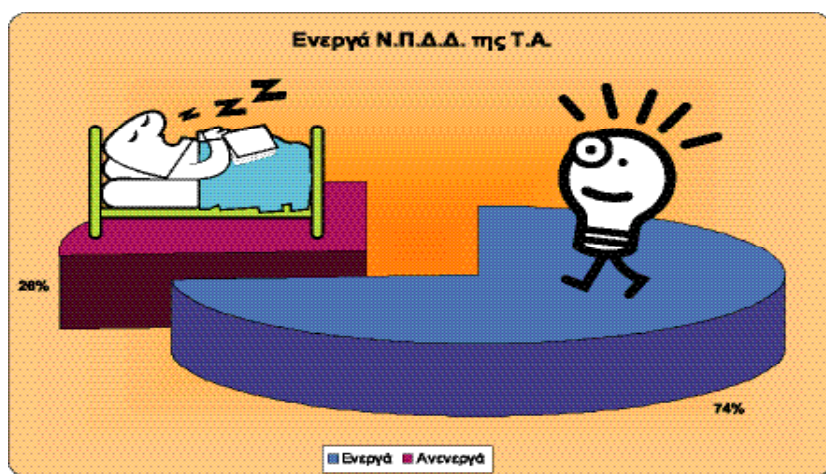
Ωστόσο πρέπει να τονιστεί ότι οι αριθμοί των τυπικά υφιστάμενων Ν.Π.Δ.Δ και επιχειρήσεων δεν αποδίδουν την πραγματική εικόνα, αφού σημαντικό ποσοστό των εν λόγω θυγατρικών παραμένει ανενεργό.

Σημαντικός παραμένει και ο αριθμός των δήμων και κοινοτήτων που δεν διαθέτουν κανένα Ν.Π.Δ.Δ. Πρόκειται για 128 πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. σε ολόκληρη τη χώρα.

Όπως προκύπτει και από το παρακάτω γράφημα, από τις επιμέρους κατηγορίες Ν.Π.Δ.Δ., την πολυπληθέστερη κατηγορία συγκροτούν οι παιδικοί σταθμοί (22,41% του συνόλου), ενώ αξιοσημείωτο είναι και το υψηλό ποσοστό των Κ.Α.Π.Η. (19,66%) καθώς και των αθλητικών κέντρων (13,71%).

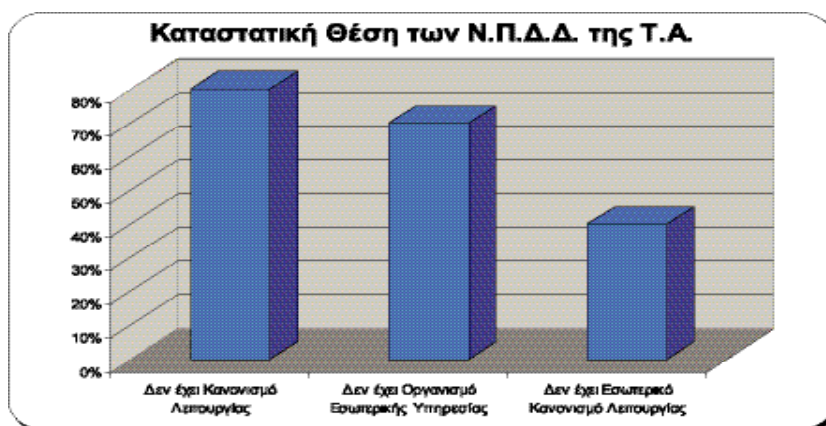


Θα πρέπει πάντως να υπογραμμιστεί ότι τα Ν.Π.Δ.Δ. της Τ.Α. είναι προσανατολισμένα κυρίως στην κοινωνική αλληλεγγύη και τον πολιτισμό.



Το ποσοστό των ανενεργών Ν.Π.Δ.Δ. της Τ.Α. είναι αρκετά μεγάλο. Στην Αττική (2,99%) τα ποσοστά των ανενεργών είναι μάλλον ασήμαντα, με τη Δ. Αττική στο 0%, στη Θεσσαλία ωστόσο, φτάνουν το εντυπωσιακό ποσοστό του 45,66% και σε περιοχές όπως η Ήπειρος, τα Ιόνια Νησιά, η Κρήτη και η Πελοπόννησος υπερβαίνουν το 1/3 του συνόλου. Αυτό είναι ίσως το γεγονός που διορθώνει την εικόνα του προηγούμενου γραφήματος.

Από τις επιμέρους κατηγορίες, εντυπωσιακά υψηλά είναι τα ποσοστά ανενεργών στις κατηγορίες «βιβλιοθήκες» (46,15%), καθώς και στις κατηγορίες «μουσειά-πινακοθήκες» (50,00%), «κοινωνική πολιτική» (41,44%) και «πνευματικά-πολιτιστικά κέντρα» (36,23%), ενώ αντίστροφα το 93% σχεδόν των παιδικών σταθμών, μέρος των οποίων μεταβιβάστηκε πρόσφατα από το κεντρικό κράτος στους Ο.Τ.Α. και συνήθως (ιδίως στις αστικές περιοχές) συνδυάζονται με υψηλή κοινωνική ζήτηση για τις υπηρεσίες τους, είναι ενεργά Ν.Π.Δ.Δ.



Πέρα από την υπολειτουργία, σε αρκετές περιπτώσεις, και ορισμένων από τα «ενεργά» νομικά πρόσωπα, η απουσία κανονισμών αυξάνει την αδιαφάνεια και δυσχεραίνει την πληροφόρηση τόσο του δημοτικού συμβουλίου, όσο και της τοπικής κοινωνίας σχετικά με τις δραστηριότητες και τα προβλήματα των

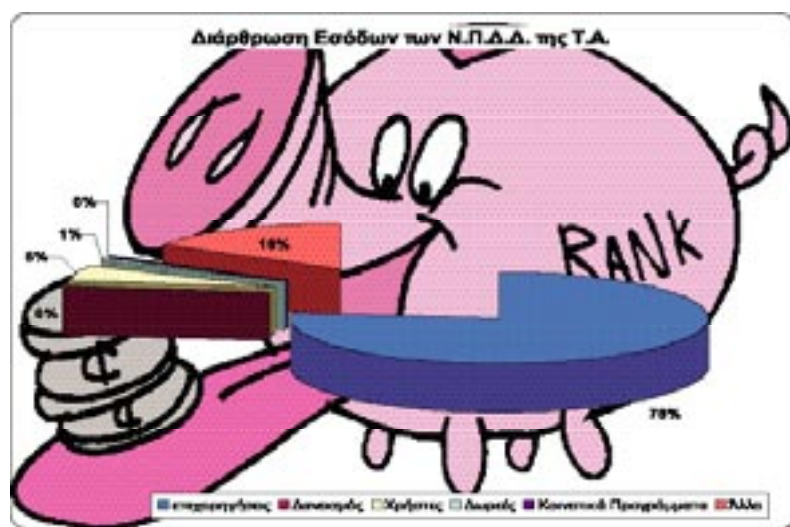


Ν.Π.Δ.Δ. Πάντως, πρέπει να σημειωθεί ότι παρουσιάζονται σημαντικές διαφορές ανάμεσα στους επιμέρους κλάδους. Έτσι, στους (συγκριτικά καλύτερα οργανωμένους) παιδικούς σταθμούς από τους 716 οι 489 (68,3%) διαθέτουν Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας και οι 447 (62,43%) διαθέτουν Κανονισμό Λειτουργίας, ωστόσο μόλις οι 154 (21,51%) διαθέτουν Κανονισμό Διοίκησης και Διαχείρισης. Εξάλλου, από τα (με μεγαλύτερη προϊστορία στους Ο.Τ.Α.) Κ.Α.Π.Η., σε σύνολο 628 μονάδων, οι 298 (47,45%) έχουν Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, οι 302 (48,09%) Κανονισμό Λειτουργίας και 244 (38,85%) έχουν Κανονισμό Διοίκησης και Διαχείρισης. Αντιστρόφως, στις βιβλιοθήκες σε σύνολο 299 μονάδων μόλις οι 28 (9,36%) έχουν Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, οι 59 (19,73%) Κανονισμό Λειτουργίας και οι 55 (18,39%) Κανονισμό Διοίκησης και Διαχείρισης. Όσον αφορά δε τα Ν.Π.Δ.Δ. Κοινωνικής Πολιτικής, από τις 111 μονάδες οι 22 (19,82%) διαθέτουν Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, οι 34 (30,63%) Κανονισμό Λειτουργίας και οι 15 (13,51%) Κανονισμό Διοίκησης και Διαχείρισης.

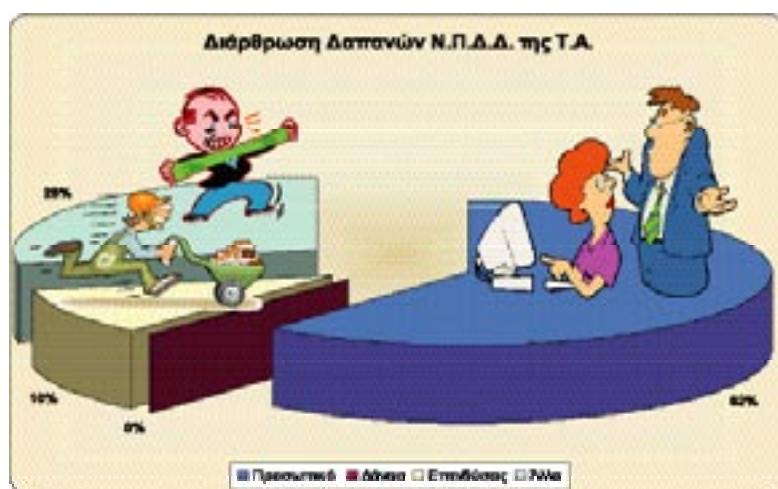
Τα Ν.Π.Δ.Δ. της αυτοδιοίκησης παρέχουν υπηρεσίες σε περισσότερους από 1.000.000 χρήστες, δηλαδή σε ποσοστό 10% περίπου του πληθυσμού της χώρας.



Εάν υπολογιστεί ότι τα Ν.Π.Δ.Δ. της Τ.Α. σηκώνουν μεγάλο βάρος της πολιτικής κοινωνικής αλληλεγγύης, θα πρέπει να προβληματίσει το μικρό ποσοστό χρηστών από ευπαθείς ομάδες, όπως Α.Μ.Ε.Α. και μετανάστες. Είναι άξιο μελέτης οι επιπτώσεις της πολιτικής των Ν.Π.Δ.Δ. στην ενίσχυση του τοπικού κοινωνικού ιστού.



Η βασική χρηματοδοτική πηγή των Ν.Π.Δ.Δ. της Τ.Α. είναι οι Ο.Τ.Α. Η περιορισμένη συμμετοχή εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης και ιδίως των κοινοτικών προγραμμάτων και του δανεισμού σηματοδοτούν από τη μια τις ανεκμετάλλετες δυνατότητες και από την άλλη, την ανάγκη εκσυγχρονισμού του τρόπου λειτουργίας και οικονομικής διαχείρισης των Ν.Π.Δ.Δ.



Από το παραπάνω γράφημα παρατηρείται ότι οι ανελαστικές δαπάνες των Ν.Π.Δ.Δ. καλύπτουν πολύ μεγάλο ποσοστό των συνολικών τους δαπανών. Αυτό επηρεάζει αρνητικά την οικονομική τους ευελιξία και δημιουργεί κινδύνους στην περίπτωση περιορισμού των χρηματοδοτικών ροών.

Το μικρό επίσης ποσοστό των επενδύσεων σηματοδοτεί την περιορισμένη ικανότητα εφαρμογής τοπικών αναπτυξιακών πολιτικών, αλλά ταυτόχρονα και το σκεπτικισμό σχετικά με το κατά πόσο τα Ν.Π.Δ.Δ. ακολουθούν τις σύγχρονες μεθόδους οργάνωσης και διοίκησης και προφέρουν παράλληλα ποιοτικά αναβαθμισμένες υπηρεσίες στους πολίτες.

